

Poština
povšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 4 — „
Inozemstvo ce-
loletno 100 D.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po 1 Din
Inserati
se računajo:
pol str. 350 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglaših
beseda 25 p.**Kaj hočemo?** *Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega sloven-
skega ljudstva!*

V Belgrad — ali doma.

Vprašanje, ali je boljša aktivna opozicija, to je taka, da gredo poslanci v parlament in tam glasujejo proti vladi in jo skušajo zrušiti — ali pa je boljša abstinenca, to je, da opozicija sploh ne gre v parlament in si umije roke glede vseh dejanj, ki jih stori vlada: to vprašanje se ne da odgovoriti z enostavnim kratkim »da« ali »ne«, to vprašanje mora rešiti vsaka opozicija v vsaki posamezni državi in v vsakem posameznem slučaju posebej z vpoštevanjem vseh razmer.

Naloga opozicije je, da kontrolira vlado pri vseh njenih dejanjih. Ona gleda, da vlada ne izrablja svoje moči in denarja v strankarske svrhe, da ne izrablja svoje moči celo v korist posameznih oseb, ampak da dela v korist vseh državljanov brez izjeme. To nalogo opozicije priznavajo vse demokratične države — v najbolj naprednih ima vodja opozicije tisto plačo kot ministrski predsednik. Saj je navadno tako, da je opozicija od danes jutrišnja vlada in obratno. Tega se trenutno vladajoča stranka tudi predbro zaveda, zato se varuje, da ne bi zlorabila svoje moči, ker bi se ji jutri poplačalo milo za drago. Pa te skrbi tudi treba ni, kajti glavni znak demokracije je ravno, da se vlada pravično brez ozira na stranke in gospodarske sloje. Res je sicer, da ta ideal pravičnosti ni uresničen do danes tudi še v najbolj demokratičnih državah in najbrže tudi nikdar ne bo, ampak doseženo je mnogo: vsaj zakoni se ne kršijo, ne zlorablja se denar davkoplačevalcev v strankarske svrhe, ne izrablja se en sloj v korist drugega.

O kakšni taki demokraciji, kot smo jo tu pokazali, da je opozicija samo kontrola vlade — in sicer dejanska kontrola — o taki demokraciji se pri nas ne da govoriti, vzrok za to je več.

Prvi in glavni vzrok je to, da mi nismo en narod ampak trije narodi: v enem narodu se lahko razvije demokratizem počasi, do te stopnje, da en sloj naravnost ne zatira drugega in da se doseže kolikor-toliko znosno in pravično razmerje med posameznimi družabnimi sloji.

Drugače pa je narod proti narodu, pa naj živita oba v eni in isti državi, ali pa vsak v svoji. Tukaj se ne da govoriti o nobenem demokratizmu. Francoz nasproti Nemcu in Nemeč nasproti Francozu ne pozna nobenega demokratizma, to nam kažejo danes Francozi v Poruhrju in so nam kazali za časa svetovne vojne Nemci v Franciji in Belgiji, Avstrijci v Srbiji itd. Kajti en narod se pomiri z drugim šele takrat, kadar vidi — da ga ne more podjarmiti. To si je treba pri nas in na Hrvatskem dobro zapomniti. Tukaj ne pomagajo nobeni banketi, nobene navdušene in navduševalne govornice: kajti življenje gre preko govorane. Vsako zakrivanje oči je v tem oziru samo škodljivo. Če vprašamo ta primer na naše domače razmere, pridemo do vsakdanje resnice, ki jo ve danes že vsak otrok: da je glavni cilj Srbov, da naredijo Jugoslavije Veliko Srbijo. Pri tem pa se ni treba nič zgražati: tako je povsod! Na nas je ležeče, da to preprečimo in se ohranimo. Tega pa ne bomo dosegli niti s kongresi, niti z letovišči — ampak z delom, z organizacijo, da bo ves narod od prvega do zadnjega človeka vedel, zakaj gre v tem boju in da si bo narod sam vstvaril vse pogoje, ki so potrebni, da srečno dobojuje ta boj za obstanek. Tukaj je treba dela in požrtvovalnosti na dveh straneh, kajti takih je mnogo, ki bi samo želi, a ne tudi sejali: in če bo enkrat v slovenskem narodu večina takih, potem naj narod lepo odloži orožje, se vda v svojo usodo brez mrmranja

in stokanja, kajti takrat je doigral! Brez nič ne bo nič! To se nam je zdelo potrebno povedati zavoljo tega, ker so začeli pri nas ljudje pozabljati, zakaj gre pri tem celem boju in so začeli nekoliko komodno zmajevati z glavo, češ: bo že nekako! O seveda bo nekako, ampak kako, to bo odločal gospod Pašič in tovariši, ki hočejo Veliko Srbijo! Treba bo torej, da še enkrat pove-
mo: dela in požrtvovalnost — kajti drugače se bomo žrtvovali za druge! Danes je še čas, da se žrtvujemo zase!

Saj mi ne trdimo, da Srb ni demokrat. Je demokrat, ampak zase in za svoj narod. Tudi je res, da srbski narod noče nikogar podjarmiti. Narod ne, saj tudi francoski narod ne in tudi nemški ne: ampak podjarmiti hočejo tisti, ki so zastopniki naroda, ki narod vodijo — in ti so merodajni! Kmet in delavec noče nikjer na svetu nikogar podjarmiti. Zato so take govornice samo pesek v oči.

Pa vrnimo se nazaj. Rekli smo, da v demokratičnih državah ne zatira stranka, ki je na vladi, opozicije, ker se boji, da bi ji opozicija jutri dala šilo za ognjilo. Kako pa je pri nas mogoče, da zlorablja vlada svojo moč brez ozira na opozicijo? Pridemo zopet na staro nazaj. Ravno ker smatrajo Srbi sebe za gospode, ki bodo podjarmili Hrvate in Slovence, si sploh ne morejo misliti, da bi mogla priti kdaj opozicija do moči. Oni upajo, da bo opozicija počasi prenehala — ker bodo prenehali Hrvati in Slovenci. V tem je jedro cele stvari.

Danes smo torej v naslednjem položaju. Na eni strani je jasno, da se z opozicijo v Belgradu nič ne do-

seže. Če bi hoteli slovenski zastopniki kaj doseči, bi morali iti v vlado. S tem pa bi bilo konec vsake federacije, vsake misli, da prej ali slej dosežemo republiko. Prodali bi torej dediščino za skledo leče. Na drugi strani pa je vprašanje, če ne bi bilo morda slabše, če ne gredo zastopniki Slovenije v Belgrad. Stoji torej vprašanje proti vprašanju! Kdo naj torej odloči?

Narod! Slovenski narod mora odločiti! Res je sicer, da je dobila Slovenska ljudska stranka pri zadnjih volitvah ogromno večino vseh slovenskih glasov, ali pomisliti je treba, da to niso bili samo glasovi pristašev SLS, to so bili glasovi vseh pristašev federacije, ki daleko niso vsi politični pristaši SLS. Če bi torej danes odločalo vodstvo SLS s svojimi ožjimi pristaši in zaupniki o nadaljnji taktiki zastopnikov Slovenije v Belgradu, se je bati slabih posledic doma — zlasti pa bo kazal Belgrad še nadalje na to češ: saj to niso zastopniki enega naroda — ampak ene politične stranke! In v tem bi bilo nekoliko resnice.

V takih odločilnih trenutkih, ko gre za življenje in smrt enega naroda, sme in mora odločati samo cel narod. To se da pri nas izvesti samo na ta način, da se osnuje Narodni svet, ki ga tvorijo zastopniki vseh političnih strank ter kulturnih in drugih organizacij, ki stoje na stališču federacije. Le tako bo mogoče vzdržati enotno fronto na znotraj — ki bo obenem imela tudi pravo veljavo na zunaj. Mogoče se zdi to na prvi pogled težko — ampak če ne moremo premagati takih težav, potem federacije Slovenije ne bo! O tem je boljše, da smo si na jasnem.

Mi in Slovaki.

Med Čehi in Slovaki obstoji v glavnem podobno politično razmerje kakor med Srbi in Hrvati. Ko so po svetovni vojni Čehi ustanovili svojo državo, so ji priključili tudi Slovake, ki so živeli pred vojno

pod »ogrsko krono«, torej pod čisto drugačnim upravnim sistemom kakor Čehi, ki so živeli pod avstrijskim cesarjem. Ta razlika, ki globoko posega v praktično življenje, je eden izmed glavnih vzrokov, zakaj

LISTEK.

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

„Ne zbadajta se vendar,“ je zamrmral župan, „kaj je šinil vrag v vaju? Ilija je dobro povedal, da je sreča, da je Svesvetnički odšel; saj vem, kako je govoril o Iliji on in za njim Nikica Golubič. Samo da bi Ilijo videl na vesalih, to so bile provizorjeve besede.“

„Ni težko uganiti, zakaj,“ se je nasmehnil gizdalin in je po strani pogledal ženo, „provizorja so od Katinega lica oči zbolele, pa je prišel k njej po zdravila.“

„Ampak Kata mu je nesnažne roke s krompom poparila,“ je odgovorila žena in vsa zardele, „ko se je dotaknil.“

„In Ilija mu je s cepcem hrbet poškopil,“ se je prav od srca nasmehnil Gregorič, „dobro vem, da bi me bil gospod Jurij zaradi tega snedel, če bi ne bil vojak in krvav pod kožo, če bi me ne bila gospa Heningovica skrbno varovala in gospod podban Ambrož obranil pred to kugo.“

„Govorite, kar vam drago,“ se je ravnodušno odrezal Gušetič, „obračajte vrečo na to ali na ono stran, niti zrna dobrote ne boste iztepli iz nje.“

„Ali si črnogled prerok, boter Matija,“ ga je Ilija mirno zavrnil, „kdo bi vendar hotel živeti, če bi si ne obetal kaj boljšega? Vidiš, par-

krat sem že prišel pod voz, pa sem vedno še srečno odnesel pete.“

„Dobro, dobro,“ je zamahnil Gušetič z roko, „ni še vseh dni konec. Pomni, Ilija, kaj sem ti rekel. Bog daj, da bi se varal, ali moje srce nikakor ne sluti boljših časov.“

Tako si je družba pred kočjo Ilije Gregoriča pripovedovala svoje muke in svoja upanja, ko sta se naenkrat na poti za živo mejo pokazali dve zelo različni osebi. Mlada deklica kakih štirinajstih let je vodila za seboj na palici slepega starca. Urno in krepko je korakala s svojimi bosimi nogami. Bila je polna in sočna kakor črešnja, lahka kakor ptica. Rdeče, polno in podolgovato lice, iz katerega je sijala odločnost in bister um, je nastavilo toku poletnega vetra, črne, žareče oči so veselo gledale v cvetoči svet, preko belega modreca, izvezanega z rdečo volno, ji je padalo dvoje temnih kit. V rdečih ustnicah je držala bel glogov cvet, na prsih pa ji je med rdečimi koraldami viselo majhno ogleдалce. Živahno hiti po cesti, če bi imela perotnice, bi zletela, deviške prsi se ji dvigajo, oči ji bleščijo; če bi ne imela cveta v ustih, bi zapela kakor kak škranček. Za njo se je ob palci gugal starec, zgrbljen in suh. Na mrklem, upalem licu se mu poznajo sledovi sive brade in neki mir, ki prestane vse, preboli vse bolečine, mir, ki ne izprašuje po razliki med srečo in nesrečo. Starcu je široki, ponošeni klobuk zlezal na tilnik, na hrbtu je nosil poleg bremena svojih let še vrečo, ob bok se mu je opletala pisana torba. Bil je siromašen, toda snažen. Predno sta prišla mimo Gregoričeve kočje, se je od lope oglašila Kata:

„Hej, Jana! Kam tako hitiš z očetom, kakor da sta iz puške izstreljena?“

„Hvala za vprašanje, botra Kata, iz vasi greva domu,“ odvrne deklica, vrteč pri tem cvet v ustih, starec pa nekaj zamrmra.

„Kaj vaju tako goni domov?“ je Kata zopet povzela. „Stopita no malo k nama; saj vem, da Jurku požirek vina ne bo škodil.“

Starec je smeje se prikimal in zopet nekaj zabrundal.

„Ali naj greva, očka?“

„Pa stopiva v božjem imenu, ker je ravno nedelja in je botra Kata dobra duša.“

Oče in hči sta zavila na dvorišče.

„Pohvaljen bodi Bog in mati božja!“ je pozdravila deklica goste in starec je zamomljaj za njo „Pohvaljen Bog!“

„Amen!“ je odzdravil Ilija, „sedi, Jurko, sedi! Potegni ga no, kolikor te je volja!“

Starec je okrenil glavo proti strani, od koder je prišel odzdrav, vzdignil obličje, kakor da bi rad gospodarja pogledal, in je smehljajoč se dobrodušno zašepetal: „Bog ti povrni, Ilija!“

Hčerka mu je med tem snela vrečo s hrbta in klobuk z glave in ga posadila na klop, župan pa mu je podal vrč. Jurko je parkrat potegnul, mlasnil z jezikom, vrnil vrč županu in si z rokavom obrisal usta. Jana je preko stopnic skočila k botri Kati in se privila k njej, ne da bi marala opaziti, kako jo je gizdalin Andrej požiral z očmi.

„Kako je, Jurko?“ je vprašal Ilija; „že od velike noči te nisem videl.“

(Dalje prih.)

so postali Slovaki v ogromni večini **odločni avtonomisti**. Da so Slovaki nezadovoljni tudi zaradi namrščanja velikega števila čeških državnih uradnikov na Slovaškem, ki »domačinom odjedajo kruh«, in da so nezadovoljni z izpodirivanjem domačega slovaškega jezika iz javnih uradov in šol, je pa tudi umevno, a po naših mislih ne glavno.

Torej vse približno tako kakor pri nas.

Češka republika ima danes **strogo centralistično ustavo** — kakor mi. Ta ustava predvideva delitev cele države na okrožja ali »oblasti« — kakor pri nas. Slovaki se v svojem boju za avtonomijo sklicujejo na razne sklepe svojih narodnih organizacij med vojno, prav kakor se sklicujemo mi na krfski in ženevski pakt in na sklepe »Narodnega veča« — torej vse kakor pri nas. In nezadovoljstvo z obstoječimi razmerami je na Slovaškem ravno tako veliko kakor pri nas.

Eden glavnih prvoborniteljev za politično osvoboditev Slovkov izpod madžarskega jarma je bil že pred vojno Anglež **Seton Watson** (izgovori: Sitn Uótsn). Ta je sesnjal široko evropsko javnost z nečrvenim madžarskim terorizmom, pod katerim so ječali in stekali Slovaki leta in leta.

In danes, ko so Slovaki »svobodni« — kakor mi — je prišel ta slavni Anglež zopet obiskat svoje stare prijatelje na Slovaškem. O svobodi, ki jo uživajo Slovaki danes, se je prepričal na licu mesta. O svojih utisih bo izdal posebno knjigo. V praškem dnevniku »Prager Presse« z dne 3. t. m. pa je priobčil svojo sodbo o razmerah na Slovaškem bolj na kratko. On pravi med drugim:

»Nočem hvaliti vsega, kar je čekoslovaška republika tekom štirih let ustvarila, in še posebej naglašam, da se nikakor ne strinjam s pretiranim centralizmom, ki je danes v modi. Želel bi, naj se oni, ki so danes v razmerami na Češkem nezadovoljni, nekoliko ozro na Jugoslavijo in na Rumunijo. Na Češkem so na vladi najboljši in najbolj poštene možje, dočim so taki možje v Jugoslaviji in v Rumuniji ali potisnjeni v ozadje ali stoje v opoziciji!«

Torej Seton Watson je **proti centralizmu**, čeprav izrečno priznava, da ga izvajajo na Češkem **najboljši in pametni možje!** Poklon, ki ga ta svetovnoznani Anglež napravlja češki upravi, je zelo časten za Čeha. Poklon pa, ki ga je napravil Jugoslaviji, je tudi časten nad vse, ampak časten samo za njegov bistri politični pogled, za naše vlastodrže in za Jugoslavijo sploh pa nekoliko manj.

Dalje govori g. Seton Watson tudi o **avtonomiji**. O tej pravi, da je to »nesrečna beseda«, in on bi rajše videl, če bi jo nadomestili z besedo »decentralizacija«. Dalje pa pravi: »Rajše bi videl, če bi moč ministra za Slovaško razširili in bi njemu poverili nadzor nad posameznimi upravnimi panogami (šolstvo, sodišča itd.) kakor pa da uvajajo enotno zakonodajo za celo republiko, kar bo trajalo mnogo let.«

Ta stavek že bolj diši po avtonomiji kakor zgolj po »decentralizaciji«...

Jasno je, da se g. Seton Watson nekoliko obotavlja priznati, da je on pravzaprav tudi za — avtonomijo Slovkov.

Iz njegovih nadaljnjih izjavanj pa je razviden tudi vzrok njegovega »strahu«. Pravi namreč čisto pravilno, da bi morala češka vlada priznati avtonomijo tudi Nemcem na Češkem, če bi jo priznala Slovaškom. Tega pa g. Seton Watson noče, ker je priznanje avtonomije češkim Nemcem za češko vlado silno kočljiva in občutljiva stvar. Seton Watson pa je Anglež in kot tak prav dobro vé, kaj zahteva takt... Toda že to, kar je povedal »po ovinkih«, je za češko vlado in za češke politike dovolj jasen migljaj s kolom.

Ravno tako kakor trdijo, da vzdržuje Radić zveze z inozemstvom, trdijo isto tudi o Slovkih. V tem oziru je jako zanimiva beležka, ki jo priobčuje dunajska »Neue Freie Presse« dne 5. avgusta. Tam pravi:

»Slovak« (slovaški list) trdi, da je imelo potovanje slovaškega »separatista« (= avtonomista) dr. Tuške v Pariz **popoln uspeh**, čeprav to češki vladni listi zanikajo. Potovanje dr. Tuške v Pariz je velik uspeh za avtonomistično gibanje na Slovaškem. Pariški diplomatje so se zelo zanimali za slovaško vprašanje in so spoznali, da češki in slovaški narod nista eno. Diplomati so se obrnili na češkega poslanika Osuskega, ki na mnogo vprašanj ni dal odgovora. Kako resna da je cela zadeva, dokazuje dejstvo, da je češki poslanik Osusky nenadoma odpotoval iz Pariza k predsedniku Masaryku. List »Narodni Politika« pa poroča, da bo Masaryk sprejel zastopnike slovaških vladnih gradov g. Simons po Hrvaškem in list »Bohemia« trdi da stoji odhod poslanika Osuskega iz Pariza k Masaryku v tesni zvezi z vspehi dr. Tuške.

Iz tega, kar smo zgoraj povedali, je razvidno, da si **centralizem niti v onih deželah, kjer imajo valet v rokah »najboljši možje«, ni mogoče priboriti veljave in ugleda. Centralizen na Češkem se maje.**

Maje pa se **centralizem tudi pri nas**. Nedavno so poročali listi, da bo potoval francoski poslanik v Belgrad, g. Simons po Hrvaškem in po Sloveniji, da »prouči razmere.« Doslej smo pogostokrat čuli, da je francoska vlada centralizmu v Belgradu zelo naklonjena in da ga podpira. Mi ne vemo, ali je to res ali ne, oziroma nočemo nič vedeti o tem. Želeli pa bi, naj bi gospod francoski poslanik **dolgo** potoval po »prečanskih« krajih, da bi slišal z diplomatsko izurjenim ušesom mnenje ljudstva in ne samo mnenj posameznih vladni prodanih subjektov. Potem pa naj poroča svoji vladi v Pariz o naših razmerah tako, kakoršne so: Če smatra današnji sistem za dober, naj poroča za centralizem ugodno, ali pa tudi — neugodno. Ljudsko mnenje bo zanj najboljši informator.

Pravi nameni.

Kakor se naši bralci gotovo še spominjajo, še ni dolgo tega, ko so nas belgrajski gospodje hoteli prestrašiti z »amputacijo«, to je z grožnjo, da bodo Hrvate in nas Slovence od skupne države SHS izločili in nas prepustili kakršnikoli politični usodi.

Ko so se pa Hrvatje in Slovenci tem grožnjam na ves glas zasmejali in rekli, da še nikdar ni noben gospodar dobre molzne krave spodil iz hleva, so glasovi o »amputaciji« nekoliko utihnili.

V najnovejšem času pa je načel to vprašanje »Beogradski Dnevnik« z druge strani. V tem listu namreč beremo:

»Gotovo je, da bi Srbi »amputacijo« prav radi videli, ker bi se

to, kar bi še ostalo, potem imenovalo Srbija, kjer ne bi bilo več večnega prepira med Srbi in Hrvati. **Toda od skupne države odsekana in neodvisna Hrvatska bi bila za Srbijo silno nevarna, ker bi se lahko proti Srbiji oboroževala in vzdrževala hrvatsko iredento v Srbiji.** Tudi mednarodni položaj Srbije bi silno trpel, če bi prišlo do amputacije.

Zato pa smo proti amputaciji. **Smo pa zato, da se »separatistične elemente« s sistematičnim delom za tre... Srbi so ustanovitelji svobode na Balkanu, in oni bodo nastopili v zgodovini tudi kot tvorci svobode slovanske edinosti (!). S Srbi ne more na Balkanu nihče tekmovati. Zato je naloga Srbov, da ne le to državo drže, ampak jo mo-**

raje še razširijo in v njej zedinijo vse Jugoslovane v upanju, da bodo Srbi velikomaj Jugoslovanstvo vodili in mu časoma vtisnili srbski pečat.«

O brezmejni nadutosti, ki veje iz teh besed, raje molčimo. Članek pa sijajno potrjuje to, kar smo mi vedno pisali in trdili, da je »jugo-

slovanstvo«, kakor ga razumejo Srbi in Belgrad, samo pretveza za posrbljenje vseh jugoslovanskih narodov.

Velik del slovenske »inteligence« vse to prav dobro ve in kljub temu dela za posrbljenje Slovencev s polno paro. Zakaj? Ker se pasja natura nikdar ne zataji!

Dnevne vesti.

Štrajk v Trbovljah in ostalih rudniških revirjih v Sloveniji še traja. Razlika med zahtevami delavstva in ponudbami družbe je še zelo velika, tako da izgleda, da štrajk še ne bo kmalu končan, ako delavec ne bo prisilila k popustljivosti — beda. Vlada se seveda ne gane, da bi posredovala, ampak pravi delavcem po svojih agentih: Pristopite k radikalni stranki, potem vam bomo pa pomagali. Lepa radikalija je to, jako lepa! Za rudarje bi pa bilo mogoče res najboljša, da prijavijo svoj vstop v radikale, ampak zahtevati morajo svoje plačilo **vnapij**, ker pri radikalih dana beseda bolj malo velja. Pri **volitvah** naj pa rudarji glasujejo ali za komuniste, ali za klerikalce, ali za liberalce ali za kogar hočejo, samo za radikale ne.

Železničarski štrajk. Železničarji južne železnice so pretekli teden 24 ur štrajkali v znak protesta, ker ne dobe zvišanih plač. Vlada, seveda radikalna vlada, ni imela nujnejšega nosla kakor da je železničarje takoj militarizirala, kakor da bi se dali prazni želodci potolažiti z bajoneti!

Zvišanje voznih cen na železnica. Prihodnji mesec bodo vozne cene za osebe in za blago na naših železnicah znatno zvišane. Pravijo, da za 100 odstotkov, vsled česar bo blago zopet znatno »cenejše«, kakor je že pri nas navada. Mi svetujemo vladi, naj železniški promet sploh ukine po receptu: Može se i bez železnice! Zakaj imajo pa ljudje noge? Noge vsaj ne štrajkajo, razun, kadar človeka prime revmatiš«.

Angleška sodba o ministru dr. Ninčiču. Belgrajska »Politika« poroča: Nedavno je angleško ministrstvo vnanjih zadev izdalo brošuro, v kateri stoji, da se ima pripisovati poraz belg. vlade pri volitvah za zastopnika Male antante v Društvo narodov lansko leto samo diplomatski nesposobnosti ministra Ninčiča. — To je menda prvič v zgodovini diplomacije, da izda vnanji urad tuje države tako spričevalo aktivnemu ministru vnanjih zadev druge države. Pa je že moral Ninčič tako spričevalo zaslužiti, sicer mu ga ne bi bili dali.

Kako pa to? Najprej moramo pojasniti besedo »konstruktiven«. Beseda je latinskega izvora in pomeni človeka, ki zna kaj zgraditi, kaj napraviti. Kdor zna n. pr. državo ustanoviti, jo zgraditi in urediti, je za državo »konstruktiven element«. Toliko, da bo razumljiv manj učenim bralcem ta-le odlomek iz »Jutrovega« uvodnika z dne 8. t. m. »Konstruktivni so povsem junaki, ki so se stoletja neprestano s puško v roki borili za svobodo (to so Srbi, op. ur.). Na žalost pa je konstruktivnost poslednjih (t. j. Srbov, op. ur.) le v mišljenju (pravičneje bi se moralo glasiti: le v domišljavosti, op. ur.) in vsa njihova sila še ni sposobna, da bi mogla preko noči vršiti tako komplicirano (= zapleteno) konstruktivno delo kot ga zahteva notranja zgradba velike nove države.« — Tako piše »Jutro«, tisto patriotično »Jutro«, ki nima nikdar dovolj hvale za belgrajski režim. Tako piše »Jutro«, tisto dosledno »Jutro«, ki doslej dosledno še ni zapisalo žalbesede na srbski naslov! Ali naše »Jutro« nedoslednosti raje ne prepusti »Slov. Narodu«? Vsebina navedenih stavkov pa dokazuje, da se tudi v glavah gospodov okoli »Jutra« svita jutro pravega spoznanja in pameti. Le po tej poti krepko naprej in dr. Žerjav bo kmalu slovenski Radić...

»Jutrova« pohvala. V uvodniku z dne 4. avgusta piše »Jutro« med drugim: »Če se pa mora ponekod že tudi našemu tisku priznati, da imamo resna stremljenja... more vendar marsikateri naš list ponosno reči o

sebi, da vrši veliko kulturno delo in da uči, bodri, in da od uvodnika pa do zadnje dnevne vesti in polemične notice zastopa idejo, katero je spoznal za pravo, brez kompromisov, brez malodušja.« — Zakaj »Jutro« ne pove odkrito, da je edini list te vrste v Sloveniji »Avtonomist«?

Narodniški pozor! Obnovite pravočasno naročnino za II. polletje, da vam list ne ustavimo! Kdor nima položnice, naj jo zahteva po donisnici.

»Jugoslovenov« ni! Ta teden je zborovalo v Ljubljani »Udruženje jugoslovanskih učiteljev« ali kakor se po začetnih črkah imenuje »UJU«. Glavno glasilo slovenskega oddelka tega združenja je »Učiteljski Tovariš«, ki je pri tej priliki izšel v slavnostni obliki. V tej slavnostni številki pa smo našli te-le besede: »Ustvariti moramo nov narodni tip (= nov narod), to je jugoslovensko narodno dušo — in jugoslovensko kulturo, katere še ni!« — Iz teh besed cenjenega »Učiteljskega Tovariša« sledi, da tudi »jugoslovenstva« še ni in tudi enega jugoslovanskega naroda še ni, ker brez »duše« in brez »kulture« nobena naroda ni in ga biti ne more. — Pač pa obstoji in krepko živi slovenski narod, krepko se razvija hrvaški narod, krepko prospeva srbski narod in krepko napreduje bolgarski narod. In kolikor krepkejša se bodo razvijali Slovenci kot Slovenci, Hrvatje kot Hrvatje itd., toliko močnejša bo med njimi tudi zvest, da niso »eno«, kakor bi nas rada farbala neka »inteligence«, pač pa da so enakopravni bratje, ki spadajo politično skupaj v eno višjo politično organizacijo, ki bo vsem priznavala tako enakopravnost, da se nikomur ne bo treba ne posloveniti in ne posrbiti, ampak bo vsak na svojem koncu svoj gospod. Ta višja politična organizacija pa ne more biti centralistična država, v kakršni mora samo eden gospodovati, drugi pa hlapčevati in plačevati, ampak more biti le svobodna zveza republik na Balkanu. In to je »jugoslovanstvo«, pa prav nič drugega. Slovenska »inteligence« tega problema seveda deloma ne more razumeti, ker je prezabita, deloma pa ga ne sme razumeti, ker sicer frči iz državne službe, je pa premalo korajzna, da bi se v tem slučaju lotila kakšnega drugega dela.

Krasen podlistek, v katerem se »sijajno« norčuje iz zahteve celokupnega slovenskega ljudstva po svoji lastni samovladi, je priobčil v ponedeljek list, ki se imenuje »Slovenski Narod«. Tako debelo še nikdar noben nemur ni pljunil v lastno skledo kakor je to storil imenovani list v ponedeljek. Kdor hoče torej vedeti in se na lastne oči in na lastna ušesa prepričati, kakšna je tista »slovenska inteligence«, ki se zbira okoli »Slovenskega Naroda«, naj prebere dotični podlistek. Mi smo prepričani, da bi »slovenska inteligence« požirala tudi najbolj gosto svinjsko oblogo kar na pominko, če bi jo zajemala iz »Slov. Naroda«. Če bi kakšen nemški ali laški ali francoski list kaj takega zapisal o splošni narodni želji po samostojnosti, kar je zapisal »Slovenski (!) Narod« v ponedeljek o Slovenceh, ne bi smel izhajati niti ene minute več! Pri nas pa izhajajo »Slovenski (!!) Narod« mirno in nemoteno dalje in pljuje v slovensko skledo najdebelejšo pljunke, »slovenska inteligence« jih pa mirno požira...

Dr. Ivana Tavčarja zbrane spise je pokupil »Slov. Narod« z namenom, da jih javno sežge. Izšli so namreč v slovenščini...

Smola. V isti številki, v kateri je objavil »Slov. Narod« pravkar

omenjeni podlistek »Indija Separandija«, je objavil tudi članek z naslovom »Čuvajmo se griže«. — Zakaj pa »Narod« priobčuje take podlistke?

»Sokol« proti republiki in proti avtonomiji. Zadnje nedeljo so otvorili »Sokolski dom« v Dol. Logatcu. Pri tej priliki je slavnostni govornik rekel med drugim: »Preroditi moramo ves narod... v duhu sokolskem, ker takega potrebuje naša mlada država. V taki državi ne bo mesta... za »človečansko in mirotvorno republiko in ne... za klerikalno avtonomijo.« — Kakor nam poročajo iz dobro poučenega vira, je prostih nekaj mest dvorskih lakajev. V prošnjah je treba navesti, ali je prosilec tudi član »Sokola«. Ti imajo prednost.

Casnikarski kongres. Pretekli teden se zborovali v Ljubljani jugoslovanski novinarji. Ljudje vprašujejo: kaj je to, novinar? Novino imenujejo po Dolenjskem nove letne pridelke. Bili pa so časi, ko so poznali v Ljubljani »društvo leposlovcov in časnikarjev«.

Pomen časnikarjev. Ob priliki sestanka časnikarjev v Ljubljani smo brali v »Jutru«: »Kjer zastavi časnikar svojo besedo na pravem mestu, tam mislijo ž njegovimi možgani tisočere glave.« — To je ravno slabo. Ljudje imajo možgane zato, da mislijo ž njimi sami in da presodijo sami, ali ima časnikar prav ali ne.

Kaj pravi g. dr. Žerjav? Za učiteljski sestanek, ki se je vršil ta teden v Ljubljani, je napisal dr. G. (regor) Ž(erjav), te-le besede: »Separatizem« (podčrtal dr. G. Ž.) se je zopet združil s starim sovražnikom itd.« — Gospod doktor gotovo razume toliko latinščine, da dobro ve, kaj pomeni beseda »separare«. To pomeni ločiti, odcepiti. Separatizem je torej politična struja, ki dela za odcepitev enega dela dr-

žave od celote. Gospod doktor bi storil javnosti veliko uslugo, če bi povedal natančno imena »separatistov« in kdaj in kje in kako so sklenili »odcepitev od državne celokupnosti«. Radič n. pr. ni »separatist«, ker je za skupno državo v obliki konfederacije, ki je tudi »država«, in sicer mnogo boljše kakor centralistična. Mislimo pa, da g. dr. Žerjav separatistov v pravem pomenu besede ne bo mogel imenovati, ker jih nikjer v državi SHS ni.

Prehrana pasivnih krajev. Posamezne občine se obračajo na razne oblasti radi pojasnila, kaj je z dobavo koruze iz prehranjevalne akcije ministrstva za socialno politiko. Da bodo vse občine o tej akciji na jasnem, sporočamo, da se nahaja koruza za pasivne občine v skladiščih Žitnega zavoda v Ljubljani, ter jo more dobiti vsaka občina takoj, ko pošlje zavodu izjavo, da se obveže koruzo razdeliti med občane in pobrati protivrednost od njih najkasneje do 15. oktobra t. l. in sicer po ceni, kakor jo bo vlada določila. Ker namerava vlada likvidirati prehranbeno akcijo je v interesu občin, da pošljejo omenjene izjave takoj Žitnemu zavodu ali pa Pokrajinski upravi v Ljubljani. Naročila se bodo izvršila takoj, dokler ni zaloga izčrpana.

Čevlji z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko. so priznani najboljši in najcenejši. — Dobite jih povsod. Glavna zaloga: Ljubljana, Breg štev. 20, na drobno Aleksandrova cesta št. 1.

TRBOVELJSKI PREMOG IN DRVA ima stalno v zalogi vsako množino. Družba Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Razstava v Mariboru.

Dne 15. avgusta t. l. se otvori v Mariboru industrijsko-obrtna vzorčna izložba, združena z vrtnarsko, gradbeno, vinarsko in umetniško razstavo, ki bo trajala do vključno 26. avgusta. Ta razstava ni le lokalna pomena, ampak je velevažna za vse naše narodno gospodarstvo. Naša država je po veliki večini agrarna, industrijska le v onih delih, kjer se gorata. Agrarna država brez razvite industrije pa se nikoli ne more osamosvojiti od inozemstva. Iz tega vidika je vsako prizadevanje, da se povzdigne in izpolni našo domačo obrt in industrijo, kar najtopleje pozdravljati. Že po svoji naravni legi je Slovenija najbolj industrijska pokrajina v naši državi. Žalibog pa se pri nas domač izdelek še vedno ne upošteva tako, kakor bi bilo za naše narodno gospodarstvo potrebno in koristno. V nasprotju z vselejmi, ki so nekako mednarodno tržišče, si je stavila industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru za cilj, da upozna konzumenta z domačimi izdelki in je

za to ta razstava eminentno državne pomena.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba ki bo nekaka slika naše industrije in obrti, bo vseskozi poučna in zanimiva. Poleg industrijskih in obrtniških izdelkov bo zastopano tudi vrtnarstvo. Poleg vrtnarskih pridelkov bo zastopana tudi sadjereja, predvsem vzgoja drevesc, kar je za naše sadjarstvo in poljedelstvo zelo važno. Nič manj važna je gradbena razstava, prva v naši državi. Splošna stanovanjska beda nujno zahteva, da se čim več gradi. Vsled splošne druginje pa je gradbeno gibanje skoraj popolnoma zastalo. Gradbena razstava bo predvsem poznala občinstvo z modernim načinom gradbe, ki je najcenejši in za današnjo dobo najpripravnejši. Za vinorejce najvažnejša pa bo vinska razstava, ki jo priredi vinarski oddelek kmetijske družbe.

Za obiskovalce naše razstave je vsestransko preskrbljeno. Na vseh progah železnic uživajo posetniki naše razstave 50% popusta, če se

izkažejo z legitimacijo, ki jo dobe pri vseh denarnih zavodih in obrtnih društvih in zadrugah za ceno 20 Din. Vsakemu obiskovalcu je na razpoložno stanovanje, ki mu ga nakaže sta-

novanjski odsek proti zmerni odškodnini, tako, da je vsako izkoriščanje onemogočeno. Priporočamo našim čitateljem, da si to razstavo zanesljivo ogledajo.

ZA SLOVENSKE DELAVCE.

Razprtije v slovenski socialni demokraciji.

Pred vojno skromna podružnica dunajske centrale, je po prevratu slovenska socialna demokracija postala mogočna stranka. Mogočna je bila ne samo zato, ker je bila programatično antimilitaristična in republikanska, ampak tudi zato, ker je v svoji sredi imela celo vrsto sposobnih mož, sposobnih na političnem, še bolj pa na gospodarskem polju. Delavska, pa tudi malokmetiška množica je tej svoji stranki zapupala in slovenski socialni demokraciji se je pisala najlepša bodočnost.

Žalibog je stranka kot zastopnica slovenskega delavstva kmalu napravila več težkih napak. Ena takih napak je bil ministerjalizem, ki sta ga najvnetejše zagovarjala med drugimi sedanja »komunista« Marcel Žorga in dr. Milan Lemež. Vendar je stranka še l. 1920. pri velitvah v konstituantno dosegla prav lepe uspehe. Izvoljenih je bilo 6 njenih poslancev in dobila je dvakrat toliko glasov kot n. pr. komunistična stranka. V volitve je šla s svojim starim geslom: za jugoslovansko federativno republiko, kjer si bodo Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bolgari vsak zase po lastnem prevdanku krojili svojo kapo.

Toda takoj po volitvah so najsposobnejši socialisti izostali iz stranke, ostali pa so poteptali vsa njena načela, posebno pa ono, ki ji je prineslo tak uspeh pri volitvah, t. j.: federacijsko in republikansko. Anton Kristan se je umaknil iz politike in se je posvetil gospodarskemu in finančnemu življenju. Etbin Kristan pa je kot delegat slovenskih republikancev hitel klanjat se na dvor.

S tem so zatajili svoje republikanstvo. Zatajili pa so tudi federacijsko misel, ki jo zahtevata slovenski delavec in kmet, in so se kot uslužni pomagači demokratov, prelevljali v navdušene centraliste in stranka je začela razpadati. Etbin Kristan se je vrnil na oddih v Ameriko in Zvonimir Bernot je prijel za vajeti.

Bernot je mož brez talenta, srednjega kalibra, toda hud purist, odličen dlakocepec, pravi srednjeveški inkvizitor. Začel je z vso vneemo snažiti svojo socialdemokratično cerkev, da jo reši pogube. »Čistil« je z debelo brezovo metlo. Najprej je očistil Kocmurja in njegovo skupino in jo je pognal na vlado v ljubljanski magistrat v objem s klerikalci in komunisti. Nato je izobčil Golouha in Mariborčane in jih je spajdal s komunisti. Po tem trudopolnem delu se je malo oddahnil, nakar je znova pograbil za brezovo metlo in počel svojo desno roko Podbevška med radikale; dr. Koruna, Uratnika in Svetka s celo njihovo strokovno

komisijo in z vsemi strokovnimi organizacijami pa je kratkoma izobčil in jim je začel zabavljati z »gospodi«. Izobčenci, ki po svojem premoženju, niso ravno berači, so ustanovili lastno skupino in svoj list »Rdeči prapor«. Po novem oddihu je poslal Bernot svoje ljudi v Hamburg, kjer se je ustanovljala nova etnotna socialistična internacionala. Kako se je mož pač začudil, ko je tam našel že zbrane svoje izobčence in — zaprta vrata. V svoji sveti jezi je zgrabil za ušesa svojo najmočnejšo trdnjavo, celjskega peka Korena in ga je vrgel v glavo dr. Korunu, kjer je mož tudi srečno obtičal.

Tedaj se je Bernot zopet oddročil. Ko pa je videl, da zahtevajo belgrajski njegovi poplavarji, naj pač preneha s svojim »čiščenjem« in naj se zopet spajdaši z izobčenci v čast in blagor socialistične partije Jugoslavije, ni Bernot mogel več brzdati svoje upravičene jeze in v svoji vnetosti za javno snago, je izobčil tudi belgrajsko centralo in jo je krstil za »carja«.

Sedaj ima okoli sebe še bivšega komunisto Leskoška, učitelja Mendorferja in trboveljskega učenjaka Krušiča. Ali je Bernotova soba res že čista? Ali ne bo v svoji globoki uvidevnosti zmetal na cesto še zadnjo hišno opravo, ki je na poti njegovemu temeljitemu smislu za red in snago?

Bernot je močan. Skozi največje bojne meteže in viharje nosi nedotaknjeno svojo svitlo zastavo, socialistični dnevnik »Naprež«. Nekaj čudežnega, nekaj magičnega je v »Naprežu«. Požre stotisočake, Bernot je revež in vendar »Naprež« živi. Kdo ga redi? Kdo mu daje jesti in piti? Nerazjasnjena uganka, ki strahovito muči Bernotove izobčence!

Čreda, ki jo je Bernot pognal iz svoje staje, se zbira onstran krvave reke. Vrhovni črednik je dr. Korun, njegovi prvi pastirji pa so: Uratnik, Koren, Golouh in Petejan. Njihova zastava je »Enakost + Rdeči prapor«. Belgrajska socialistična partija Jugoslavije je po svojem izobčenju od Bernota sprejela vse te »gobavce« pod svoje matersko okrilje, posodila jim je svoj grb in svoj program.

Tako imamo danes srečno dve socialistični partiji Jugoslavije, eno Bernotovo in eno Korunovo. Katera je boljša?

Slovenski delavci in kmetje, ki so l. 1918. in 1919. zaupali republikanski in federativni socialni demokraciji, stoje ob strani in se komaj zmenijo za zaglušno razprtijo v monarhističnem in centralističnem taborju socialistične »partije« Jugoslavije...

Nova knjiga!

V Blasnikovi tiskarni je izšla knjiga:

Dr. Dragotin Lončar
Politika in zgodovina,

ki obsega na 150 straneh pet oddelkov: A. Življenjepisi (Masaryk, Krek, Mahnič, Svetec, Susteršič in Tavčar), B. Za Jugoslavijo, C. O ustavi v Jugoslaviji, D. O socializmu in komunizmu, E. O slovenski politiki (Zakaj smo izgubili Koroško in Primorsko). Slovenci kupujte in čitajte! Cena Din 30.—. Po pošti Din 30'60.

Knjigarne in prodajalci popust.

Vežan »Avtonomist«

iz leta 1922. se proda. Cena Din 90.—. Dobi se v upravi. Tam se dobe tudi

»Novi zapiski«

letnik 1922. Nevežan izvod Din 25.—.

Papir

pisemski, svilen, krep, ovojni, havana, kuverte, noteze, vpisalne knjižice pisarniški, trgovski, konceptni in razglednice na debelo pri

OSVALD DOBEIC, Ljubljana
Sv. Jakoba trg štev. 9.

Papirna trgovina IVAN GAJŠEK
Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 2.

ima v zalogi
razne pisarniške in šolske potrebščine, poslovne knjige, pismeni, trgovski in uradni papir vseh vrst, po konkurenčnih cenah.

Viktor Šober

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 4.

Trgovina špecerijskega blaga, moke, žganja i. t. d. Cene nizke, postrežba točna.

Kupujem vsakovrstne deželne pridelke.

Čistilo

(krema) kakor Ilirija, Jadran, C. in M. Cipulin, ličilo, mast za usnje, črnilo, olje za šivalne stroje, pečatni vosek, dišeče milo kupite najceneje pri

OSVALD DOBEIC, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg 9.

IVAN SAX, Ljubljana
Stari trg štev. 8,

priporoča svojo trgovino manufakturnega blaga in obleke domačega izdelka po najnižjih cenah. Izdeluje tudi obleke po naročilu!

BRATA BRUNSKOLE

d. z o. z.

LJUBLJANA, Židovska ul. 5.
Priporoča se cenjenemu občinstvu na novo otvorenja konfekcija za dame in gospode. Modni salon. Naročila po meri se sprejemajo. Konkurenčne cene. — Postrežba solidna!

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOV. AVTONOMISTOV. Odgovorni urednik Jože Petrič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Ivan Pakiž

Ljubljana, Stari trg 20.

Velika zaloga stenskih ur in budilk, svetovno znane tovarne »Junghans«. Vsakovrstne precizne švicarske žepne ure, izbira zlatnine, srebrnine in jedilnega pribora.

Perilo

čevlje
klobuke

ter razno modno in galanterijsko blago kupite najbolje pri

Jakob Lah,

MARIBOR, GLAVNI TRG ŠTEV. 2.

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

priporoča po nizkih cenah svojo zalogo **damskih slamnikov in klobukov.**

Teodor Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vseh

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del kakor tudi za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proračun brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji dnevni ceni. Ambalaža in pločevine.

FR. SLOVNIK

LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufaktur.

Obleke po meri se točno izvršujejo.

Za zobe.

Na Vas je ležeče, da varujete svoje zobe propadanja. Tu so naštetih oni preparati, ki so najbolj za negovanje ust in zob.

Prašek dr. Huthena, bel kakor sneg.

Alem prašek, posebno za kadiče, da so zobje izredno čisti in beli.

Adoform pasta za zobe, nenadomestljiva s svojim ugodnim tekom in osvežujočim svojstvom. Ta pasta beli zobe, te po njej ves dan ostane v uših ugoden duh.

Aseptin voda za usta nekoliko kapljic na pol čaše vode služi za izpiranje ust, jači zobe in zobno maso osvežuje diš in nas varuje raznih infekcij, ako se stalno uporablja. Dobiva se pri

„Uran parfumerija“
Ljubljana, Mestni trg II.

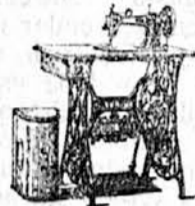
IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 2.

Šivalni stroji

10 letno garancijo

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Došlo je ravnokar večje število strojev za vsako obrt. Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji

Adler in Urania.

Cenik zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffnerad in motorete na prvo kolo.

Lepota!

Ako hočete imeti lepo, nežno lice uporabljajte »Aika« lilijsko kremo, katera odstranjuje razne izpuščaje na koži. Prepričajte se in naročite po pošti. Drogerija ANTON KANC, Ljubljana.

Jermena

za cepe in za čevlje, kože, biče, bičevnike, razne krtače, čevljarsko prejo in papirnate vrečice nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC,
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Antikvarijat, knjigarna

HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

GUMI

obročke za Rex in Wecksteklenice, sesaljke za otroke, vinske in vodne cevi, pnevmatiko za kolesa kakor vse druge higijenične, tehnične gumi izdelke kupite najceneje pri gumi specialistu

M. I. Nerat

MARIBOR, SLOVENSKA ULICA št. 12.

Nogavice

vezeno, sukanec Trident in veriga, naramnice, D. M. C. prejca jedilno orodje, žlice, vilice, nože, glavnike itd. priporoča veletrgovina

OSVALD DOBEIC, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg 9.

Popolnoma varno
naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

F. Z. Z. O. Z.

sedaj poleg nunske cerkve po leti l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo po 6% brez odbitka rentnega in invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po 5 1/2%.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po 6 1/2%.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

V Bohinj!

V najlepši legi ob Bohinjskem jezeru se nahaja **hotel Sv. Duh** s 30 opremljenimi sobami in novo vpeljano električno razsvetlavo v sobah. Čolni in kopališče na razpolago. Izvrstna kuhinja. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča

Feliks Seljak, hotelir.

Arhitekt in mestni stavbenik

VILJEM TREGO LJUBLJANA

Gospodsvetska cesta št. 10.

Telefon inter. št. 103. Ustanovljeno 1850.

se priporoča za zgradbe vseh vrst.

Izvršuje načrte in proračune.

Lekarna dr. Gabrijel Piccoli

naznanja cenjenemu občinstvu, da se je preselila s svojo lekarno v na novo predelane in najmoderneje urejene prostore v lastni hiši na Dunajski cesti št. 6.

Ob tej priliki se cenjeno občinstvo naproša da ohrani podjetju, ki obstoja že 50 let v Ljubljani, tudi nadalje svojo naklonjenost.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica številka 1.

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPNA BANKA)

KAPITAL IN REZERVE DIN 17,500.000

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Konjice, Meža-Dravogr., Ljubljana (menjalnica v Kolodvorski ulici)

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franč. cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekočem računu od 1. januarja 1923 po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem decembra 1921 nad 110 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1,100.000 kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hišne poteke in v tekočem računu.